

GAZETA LWOWSKA.

W Piątek

N^or. 5.

15. Stycznia 1830.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Z Wiednia. —

Stosownie po przyrzeczeniu podaje Dyrekcja uprzywilejowanego Austryackiego narodowego Banku do wiadomości publicznej wykaz będących w obiegu rewersów wykupna i antycypacji, zamknięty z ostatnim Grudnia 1829.

W Wiedniu dnia 2. Stycznia 1830.

Melchior Steiner,
Zastępca Gubernatora Banku.
Bernard Baron Eskeles,
Dyrektor Banku.
Jakób Józef Loewenthal,
Dyrektor Banku.

WYKAZ

będących w obiegu rewersów wykupna i antycypacji.

Według zamkniętych rachunków z d. 30. Czerwca 1829 było w obiegu	ZR.	ZR.
Za iezdatne przez zamiarę weszłe rewersy, wydano nowych		62,292,513
		6,583,318
		<u>68,875,831</u>

Za to wymienione do dnia 31. Grud. i 1829 i eniądze papiérowe, są gotowe do spalenia w summie ZR. 14,301,300.

Odrąciwszy od tego te, które już od d. 30. Czerwca 1829 były do spalenia nagotowane i wymienione ZR. 7,420,325,

Zatem pozostanie . . . 6,880,975

Nieżłatnych rewersów za powyższe nowo zrobione przez to przez zamiarę 6,583,318 13,464,293

Zatem z staje z dniem 31. Grudnia 1829 w obiegu 55,411,538

W Wiedniu dnia 31. Grudnia 1829.

Z Izby obrachunkowej uprzyw. Austryackiego narodowego Banku.

Franci. Saizmann,
Nadbuchhalter.

Max. Litomisky,
Buchhalter.

Królewsko francuzki Poseł na cesarsko Austryackim Dworze, Hr. Rayneval, przybył tu dnia 7. t. m.

Ces. król. połączone Kancelaryja nadworna postanowieniem swoim z dnia 10. Grudnia 1829. nadała opróżnione miejsce chirurga cyrkulowego w Tarnopolu, Magistrowi chirurgii, okulistyki i weterynaryi, Ludwikowi Berres; a drugie w Cyrkule Sanockim, chirurgowi Józefowi Loewin.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Rossyja. .

Rozkazem dziennym z dnia 18. Grudnia r. z. dwunastu Pułkowników, którzy się w różnych potyczkach przeciwko Turkoin odznaczyli, mianowani zostali Jenerałami Majorami.

Gazeta Senacka z dnia 19go Grudnia zawiera ukaz, który podaje do wiadomości publicznej, potwierdzoną przez Cesarza Jmci uchwałę Ministrów, pozwalającą utworzyć Towarzystwo na akcje w Tule do robienia cukru z buraków. Z samego regulaminu wypływa, iż zamiarem jest Towarzystwa okazać posiadaczom dóbr przez doświadczenie, jak korzystnem jest w Rossyi robienie cukru z buraków, i zachęcić ich do pomnożenia fabryk cukru z buraków. Aby ten cel osiągnąć, Towarzystwo akcyjonaryjuszów zakupi lub weźmie w dzierżawę grunta pod miastem Tułą, założy tamże fabrykę, sadzić będzie buraki, nauczy włościan onych uprawy, i tych akcyjonaryjuszów, którzy podobne fabryki założą, wspierać będzie nauką, planami, a nawet jeżeli można, machinami. Towarzystwo, zastrzegając sobie na przyszłość większą rozciągłość wmiarę okoliczności, wyda na teraz 250 akcji po 200 rubli, którato ilość musi być natychmiast złożoną, aby utworzyć kapitał 50,000 rubli. Towarzystwo zawiązuje się na lat 25, i według większości głosów może prosić o przedłużenie trwałości swojej, składa co rok rachunki i razem podziela między akcyjonaryjuszów wypadający zysk. Na akcyjonaryjuszów będą przyjmowani: Szlachta, duchowni i kupcy pierwszej giełdy. Nikt nie może mieć więcej nad 20 akcji.

W kopalniach Bogostowskich w górach Uralskich, należących do Korony, do roku 1825go prawie nie wydobywano złota. Atoż od tego

)

czasu poczęto i tam około tego pracować, zyski powiększały się powoli tak dalece, że od miesiąca Maja 1828 do Maja 1829 uzyskano 5 pudów, 4 funty, 24złotniki. W obwodzie wspomnianych kopalni odkryto jeszcze w ciągu tegoż roku szychty ziemi mającą w sobie złoto, która znaczne zyski przez płókanie obiecuje. Sychta ta jest w pięciu miejscach i zajmuje długości 5400 sążni, najmniejsza długość jednej sychty wynosi 150, a największa 1650 sążni; szerokość najmniejsza 10, a największa blisko 50 sążni. Najmniejszy zysk z 100 pudów piasku, był $\frac{1}{2}$ do 8 złotych, a największy od 1 do 86 złotych.

Względem wydarzonych niedawno wstrząśnień ziemi, nadmieniam jeden z Dzienników petersburskich, iż je dostrzeżono w Rosyi na przestrzeni 600 — 700 wiorst w kierunku północno-południowym i wschodnio-zachodnim. Dotąd odebrano z 22 miejsc doniesienia o tym zjawisku natury. Wszystkie wstrząśnienia nastąpiły z rana; najrychlej w Oczakowie o godzinie 3; najpóźniej w Chorolu (Gub. Putł.) o godz. 5. min. 45. Winnych miejscach najczęściej między 3 i 4 godziną; trwały najkrócej w Chersonie sekund 40; najdłużej w Chorolu 10 minut; w Izmaile i Renyach, postrzeżono wieczorem o 8mej godzinie powtórne wstrząśnienie, które trwało $1\frac{1}{2}$ do 2 minut.

Stosownie do rozkazu cesarskiego, gdy wojna turecka ukończona, i przedsięwzięto już przygotowania do odesłania tureckich jeńców, dozwolony jest wspomnianym poddanym tureckim, którzy dla interesów handlowych w prowincjach rosyjskich pozostają, wolny pobyt, gdzie tylko sobie życzyć będą.

Grecyja.

Po siedmio-tygodniowej przerwie wyszedł znowu w dniu 21. Października numer Kuryjera wschodniego redakcyi P. Raybaud, i to ostatni, jak to okazuje się z uwiadomienia przy końcu tegoż pisma dołączonego, gdzie oraz oznajmia, iż niebawem wychodzić będzie w Grecyi nowy Dziennik w języku francuzkim i również z oddziałem urzędowym, przeznaczonym do umieszczania aktów rządu. Redaktorowie przeszłego Dziennika oświadczają, iż nie będą należeć do redakcyi nowego.

Pierwszy numer tego nowego Dziennika, mający tytuł: Kuryjer Grecyi (*Le Courier de la Grèce*), mający wychodzić co dni czternaście, wyszedł w Egynie w dniu 18. Listopada. Zawiera list Prezydenta Grecyi do Prezydenta Senatu (Jérzego Sissini) datowany w Nauplii dnia 28go Października, do którego dołączone jest postanowienie w ośmiu artykułach, względem form,

podług których postępować ma Senat przy pełnieniu swoich obowiązków.

Kuryjer Grecki zawiera dalej następujące poselstwo Prezydenta Grecyi do Senatu.

„Upoważniliśmy Sekretarza Stanu do spraw zewnętrznych (Jakowaki Rizo), aby WPańów przesłał noty, któreśmy niedawno otrzymali od francuzkiego Rezydenta Barona de Rouen i od rosyjskiego Wice-Admirala Hr. Hejden, jakoteż przez nas dane odpowiedzi. — Bez wątpienia z roskoszą dowiedzieli się WPańowie, że 500,000 fr. zaległych subsydycyj, o których namieniliśmy w rachunkach Kongresowi w Argos przetożonych, oddane zostały pod dyspozycyją rządu. — Rezydent francuzki zapewnia nas, iż jego dostojny Monarcha udzieli nam i dalej swoich dobrodziejstw, jeżeli użycie tych, które mamy otrzymać, przyniesie istotne pożytki dla dobra kraju. Dane w tej mierze objaśnienia i dowody, jakie niebawem będziemy w stanie okazać, postużą może, do przyspieszenia spełnienia życzeń naszych. Król Jmć Francuzki uwieńczy te życzenia, jeżeli łącznie ze swoimi Sprzymierzonymi zechce zaręczyć pożyczkę sześćdziesiąt milionów franków, o którąśmy prosili. Uczyniliśmy już niektóre kroki w celu osiągnięcia tej rekojmy i spodziewamy się rezultatu. Nie tajno WPańów, że hojności Karola X. winniśmy wiele przedmiotów uzbrojenia i oporządzenia dla piechoty, artyleryi i kawaleryi. Przez owe 6000 sztuk broni i 12 dział, które co właśnie odebraliśmy ze wspańiałości Cesarza Jmci Rosyjskiego, potrzeby naszego regularnego wojska znacznie zostały pomnożone. Grecyja nie może inaczej okazać swojej wdzięczności ku swoim dostojnym Dobroczyńcom, jak że podwoi swoje usiłowania, aby organizacyją tego wojska rozwinąć i udoskonalić. Aby to osiągnąć, będzie musiał rząd niebawem wezwać Senat do współdziałania, na którym już teraz z zupełnym zaufaniem polegamy. Pisząc do WPańów po raz pierwszy, przyjemną jest dla nas dozwolić WPańom dzielić z nami wszystkie nasze nadzieje, wynikające z uwiadomienia WPańów w przyszłości z powodu związków, jakie łaskawie utrzymywać będą dostojni Opiekunowie Grecyi, z jej rządem względem ważnych interesów, które pod ich protekcyją będą rozwiązane. W Nauplii dnia 4. Listopada 1829. Prezydent: J. A. Capodistrias. Sekretarz Stanu: N. Spiliadis.“

Przy wprowadzeniu Senatorów do Sali przeznaczonej dla ich posiedzenia, miał Prezydent Grecyi następującą mowę:

„Mości Panowie! Rząd wprowadza WPańów teraz w wykonanie ważnych obowiązków, do których dopełnienia powołani jesteście wyrokiem czwar-

tego zgromadzenia narodowego. Nie tajne Wam powody, które zgromadzenie się WPanów do téj zwlekły chwili. Namienić o nich rząd w okólniku swoim z d. 13. Września. Wszelako polega mocno na WPanów gorliwości i czynności, w przekonaniu, iż pomimo tego czasu, który upłynął, nie będą spóźnione prace, które Wam Zgromadzenie w Argos powierzyło. Nie zaniebdhamy niczego, aby rezultat ten osiągnąć. Rekojmia tego znajdziecie WPanowie w wiadomościach, które przesyła WPanom Sekretarz rządu na tém pierwszym posiedzeniu. Nieoddzielnie od ważnych przedmiotów względnie interesów wewnętrznej administracji, któremi się WPanowie zajmować macie, muszą być niezawodnie przedmiotem Waszych najszczerzych życzeń i żywej troskliwości, pytania, za granicą rozpoznawane, a których rozwiązanie będzie miało wpływ na losy Grecyi. Względem tych nader ważnych interesów rząd nie ma jeszcze żadnej wiadomości ze strony sprzymierzonych Dworów. — Wszelako tuszy sobie nadzieją, że oczekiwanie jego będzie niebawem zaspokojone, i że będzie w stanie oznajmić WPanom, iż Grecyja, dzięki potężnej opiece swoich dostojnych Dobroczyńców i stojąc pod tarczą praw narodów, będzie mogła niebawem zbierać owoce swoich długich i krwawych ofiar. Wszelako im bardziej Grecyja pragnie takiego losu, tém bardziej dowiesć powinna na nowo światu postępowaniem restauracyi, jakoteż ustaleniem porządku, iż tego jest godna. Ten dowód okazać może tylko przez swoje władze, a WPanowie zajmujecie między temi pierwsze miejsce. Podług tego przekonanie się WPanowie, jak ważnemi są prace Waszemu państwu i światłu powierzone i jak święte są obowiązki, które Wasz urząd na Was wkłada. Nie wątpimy, iż WPanowie przez dopełnienie takowych, spełnicie nadzieje narodu i rządu.“

Prussy.

Król Jmć raczył ces. Rossyjskim Feldmarszałkom; Hrab. Diebitschowi Zabalkańskiemu i Hr. Paszkiewiczowi Erywańskiemu dać ordery Orła czarnego, pierwszemu z ozdobą brylantową.

JKWys. Xiążę Albrecht Pruski wyjechał z Berlina do Petersburga.

Niemcy.

Gazety Stutgardzkie zawierają pod d. 1. Stycznia, co następuje: Król Jmć ożywiony życzeniem uczyć i utrzymać pamięć swojego zmarłego ojca i jego wielkie zasługi dla domu królewskiego i kraju położone, przez dalszy pomnik, postanowił, ustanowić nowy order i nadać mu nazwę „Król. Wirtembergskiego orderu Fryde-

ryka. Król Jmć osądził za rzecz stósowną, aby skutecznienie tego założenia łączyło się z uroczystością przyjęcia godności królewskiej, która zmarły Król obchodził rozkazem, a która w dniu dzisiejszym przypada. Królewsko-Wirtembergski order Fryderyka, będzie szczególniejszym znakiem królewskiej życzliwości, jakoteż uznaniem i nagrodą znamienitych zasług, dla osoby królewskiej, domu królewskiego i kraju, tak w zawodzie wojskowym, jakoteż cywilnym, położonych. Order ten będzie miał tylko jeden stopień, t. j. kawalerski.

Wiele Gazet niemieckich mówiło, że nieśczęsny Kasper Hauser w Norymberdze jest synem bawarskiego Hrabiego Tattenbach poległego w wojnie francuzkiej. Podanie to prostują Gazety Monachyjskie z d. 27. Grudnia, podług których nie można dowiesć, aby w całej francuzkiej wojnie za lub przeciw Francyi jaki Hrabia Tattenbach miał poleźć.

Zjednoczone Niderlandy.

— Z Hagi d. 24. Grudnia. —

Izba wyższa Stanów powszechnych naradzała się podczas posiedzenia wczorajszego względem obudwu przełożonych sobie budżetów przychodu. — Po objawieniu zdania Członków Izby w tym przedmiocie, zostały obadwa, tak roczny, jakoteż i dziesięcioletni, przyjęte większością 100 głosów przeciw 1 (jeden ten sprzeciwiający się głos był P. Stossart). Na posiedzenie następujące jeszcze dnia nie oznaczono.

Z Jawy nadeszły wiadomości sięgają do d. 8. Sierpnia, które jednakże procz doniesienia o kilku zaszyłych korzystnych utarczkach, przeciw Diepo Negoro, nic nie zawierają ważnego.

Wychodzący Portugalscy, którzy od początku Maja r. z. pozostali w Brüggess, opuszczają teraz to miasto. Na d. 20. b. m. udali się wszyscy podoficerowie wraz z swojemi rodzinami do Ostendy, w zamiarze, jak mówią, udania się do Rio de Janeiro. Oficerowie i cywilni pozostali w Brüggess.

Francyja.

W d. 25. Grudnia po mszy, Poseł Króla Jmci Sardyńskiego Hr. Sales, podał Królowi na publicznem posłuchaniu list swojego Monarchy, przez który w powyższym charakterze na Dworze francuzkim jest zawierzytelniiony.

Podług Dziennika „Aviso de Toulon“ z d. 19. Gru. r. z. przybyło tam zwozum 2,500 ludzi wojska francuzkiego, należącego do wyprawy Morejskiej, żłkąd popłynęli do Marsylii, gdzie odbywać będą kwarantannę.

Jeneralny Dyrektor poczty, Radca Stanu Vil-leneuve usprawiedliwia w pismach publicznych administracyją poczty z uczynionego jej zarzutu, że przesłane z Paryża Gazety nie zawsze regularnie do miejsc przeznaczonych nadchodzą. — Być może, wyraża tenże, iż przy przesłaniu codziennie 60,000 Dzienników różnego rodzaju, jaki Numer zaginie, dla tego nie można zaraz obwiniać administracyi, iżby to umyślnie czyniła. Po większej części winne są same ekspedycyje Gazet, ponieważ często błędnie piszą adressy, tak n. p. w przeszłym miesiącu dla niedokładnych adressów nie można było 1539 numerów odesłać i dla tego musiano je zwrócić odsyłaczom.

Gazeta Francuzka mówi: „Pewien Dziennik twierdził, iż Xięciu Mortemart, Posłowi francuzkiemu na Dworze rossyjskim, nie dano pozwolenia do powrócenia się do Francyi. Już od dni blisko czterdnastu dany jest Xięciu Mortemart urlop i zostawiono do jego woli, korzystać z onego, skoro sądzić będzie, iż to bez uszczerbku dla służby Króla nastąpić może.“

Donoszą z Seyssel*) z d. 12. Grudnia: „Epidemija niszczy w tej chwili gminę Angelfort tego kantonu. Takowa ma charakter zaraźliwego *Typhus*, i prawie cztery miesiące grasuje w tejże gminie. Ofiarą tej zarazy padło już czterdzieści osób, z ludności 1000 mieszkańców; codziennie sprząta ona nowe ofiary. Postęp jej tak jest wielki, iż trudno nam będzie onemu zapobiedz. Zdaje się, że chorobę tę przyniesiono w sukniach kupionych na targu, będących własnością chorego, który umarł na *Typhus*, a które nie były oczyszczone. Choroba ta objawiła się najprzód u handlarza i jego rodziny, która prawie całkiem wymarła; poczem zarażyły się nią osoby, które w jednej wsi chorowały około chorych, a tak cała wieś została wyludniona.“

W d. 15. Grudnia nastąpiło zgromadzenie akcyjonaryjuszów do założenia kolei żelaznych Ligierzy. Było ono liczne i składało się z bogatych dóbr posiadaczy, którzy razem przynajmniej 6000 akcyj posiadają. To olbrzymie przedsięwzięcie ma na celu założyć kolej żelazną w długości mil czterdziestu. Roboty bardzo pilnie idą, a w kassie jest przeszło 2 mil. fr. Raporta zdane towarzystwu, które każdemu akcyjonaryjuszowi powinny być przesłane, okazały, że droga ta nie za lat 5, ale już w 3 latach będzie dla handlu

*) Nad Rodanem, w Departamencie Ain, na granicy Szwajcaryi.

otworzona, jeżeli fundusze, jak dotąd przez płacenie naprzód do kassy towarzystwa wpływać będą.

Portugaliya.

Gazeta nadworna Lizbońska z dnia 5. Grudnia odebrana w Londynie, zawiera tylko wiadomości zagraniczne i dozwoleń, dane przez Dom Miguela, do noszenia medalów z jego portretem. Oprócz tego gazeta zdaje sprawę z posiedzenia Akademii umiejętności, na którym Dom Miguel przewodniczył. Wspomniona gazeta dodaje: Najznamiensze osoby ze wszystkich stanów znajdowały się na tem posiedzeniu, o którym później obszerniej doniesiemy.

Ameryka.

Gazety Nowo-Yorkskie donoszą z Bostonu, że młoda Królowa Portugalii, Maryja da Gloria, która z nową Cesarzową Brazylijską odbywała podróż z Europy do Ameryki, przybyła do Rio de Janeiro, przyjęta ze wszystkimi honorami, należnemi Królowej.

Podług wiadomości z Vera Cruz w Meksyku z d. 2. Listopada, wojska hiszpańskie znajdowały się jeszcze w Tampico, oczekując okrętów, które ich przewieźć miały do Kuby. Przez kapitulacyją uzyskali Meksykianie 9,000 broni, 3000 pałaszów, pewną liczbę dział i prochu. Druga wyprawa po kapitulacyi z Kuby nadeszła, powróciła natychmiast, stosownie do kapitulacyi, do Kuby. —

Podług wiadomości z Nowego Yorku z d. 2. Listopada, przybyło tam kilka Oficerów rossyjskich w zamiarze uczenia się marynarki północno-amerykańskiej, za wybora mianej. Zapewniają, że Cesarz Rossyjski zakupi kilka amerykańskich wojennych okrętów.

WIDOWISKA we LWOWIE.

Teatr polski. — Dziś: po pierwszy raz: *Dawniej, Później, Teraz.* Wielki Obraz historyczny we 3 oddziałach.

— W przyszły Poniedziałek: Na dochód JP. Smolchowskiego: *Kat z Amsterdamu*, Drama we 4 aktach, i *Stary Kawaler i Odkosze*, Intermezzo wierszem napisane przez Winc. Thulliego.

Teatr niemiecki. — Jutro: *Zum Vortheil der Dlle. Maria Angelika Enders: Die falsche Catalani in Krähwinkel.* Komische Oper in 2 Aufzügen.

— W Niedzielę: *Der Barometermacher auf der Zauberinsel, oder: die drey Wundergaben.* — Grosses komisches Zauberspiel mit Gesang und Tanz in 2 Aufzügen.

(Do tego Nru. Gazety dołączony jest Nr. 3. ROZMAITOŚCI.)

Redaktor: Mikołaj Michalewicz; — Drukiem: Piotra Piller.